

АКТ № 154/07.02.2022 г.

приет на заседание на Гражданския съвет към ВСС
(на основание т. V.13 от приетите Правила за действие на Гражданския съвет)

На заседание на Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет, проведено на 07.02.2022 г., по точка 1 от дневния ред:

т.1 Искане за реакция и предприемане на консолидирани действия от страна на организациите - членове на ГС към ВСС по повод внесения в Народното събрание Проект на Закон за държавния бюджет за 2022 г., в който чрез текст в Преходните и заключителни разпоредби към него се прави опит за безпрецедентна подмяна на едно съдебно-охранително производство и превръщането му в административно такова, като инструмент на изпълнителната власт.

Вносител: Десислава Михайлова, председател на УС на Българската асоциация на съдиите по вписванията;

След представяне на становища на вносителя, преди и в хода на заседанието, и проведена дискусия, Гражданският съвет към ВСС взе следните решения, с оглед защитата на най-широк кръг от обществени интереси:

1. Гражданският съвет към ВСС се обявява против всеки бъдещ опит съдебно-охранителното производство по вписванията да бъде подменено/променено в административно такова, чрез промени в нормативната уредба.

2. Гражданският съвет към ВСС счита, че мястото на съдиите по вписванията е в съдебната система и те следва да се назначават от Висшия съдебен съвет. Това ще е гаранция, че при осъществяване на дейността си те ще са независими и при решаването на всеки отделен казус ще се водят от закона и вътрешното си убеждение.

Гласуване: 14 гласа „за“, 0 гласа „против“, 1 глас „въздържал се“

Актът да се изпрати на вниманието на Комисията по конституционни и правни въпроси към 47-то Народно събрание, Министерството на правосъдието, Висшия съдебен съвет и Съвета за партньорство към ВСС.

Приложение: Пълен текст на становище на Българската асоциация на съдиите по вписванията, изразено в хода на заседанието по т. 1 от дневния ред, в допълнение на становище изпратено до ГС към ВСС на 02.02.2022 г.

Председателстващи заседанието:

/п/
МАРИЯ КАРАГЪЗОВА
съпредседател на
Гражданския съвет към ВСС- НПО

/п/
ЕВГЕНИ ИВАНОВ
съпредседател на
Гражданския съвет към ВСС - ВСС

С внесените от Министерски съвет в Народното събрание Проект на Закон за държавния бюджет за 2022 г., се направи безпрецедентен опит да се изменят с преходни и заключителни разпоредби десетки други закони, които не са с бюджетен характер.

Промените се извършват в режим на „спешност и неотложност“, в момент, когато стартира дебата за съдебната реформа и е сформирана парламентарна комисия за конституционни промени именно в областта на съдебната власт. Подменя се дневния ред на обществото чрез стремежа на определени кръгове, въпроса с мястото на съдиите по вписванията да бъде решен извън дебата за конституционната реформа, и неизбежно свързаните с нея изменения в Закона за съдебната власт.

Подобна „реформа“ се обяснява от създателите с факта, че орган по назначаване на съдиите по вписванията е министърът на правосъдието, от което следвало, че съдиите по вписванията били част от изпълнителната власт, въпреки изрично посоченото място на същите в устройствения закон на съдебната власт. Държим да подчертаем, че министърът на правосъдието е единственият министър, упоменат в Конституцията на Република България, което не е случаен пропуск на конституционния законодател. Напротив, именно Министерство на правосъдието е тази държавна институция, която Конституцията и законите на страната са учредили, за да осъществява връзката между съдебната и изпълнителната власт.

Това противоречи на заявената политика от коалиционните партньори в подписаното споразумение да осъществи реформи, гарантиращи върховенство на закона и решаване на назрелите проблеми в обществото.

Тези реформи внасят сътресения в правната сигурност за гражданите и бизнеса по отношение на недвижимата собственост.

На заседание на Комисията по конституционни и правни въпроси към 47-то Народно събрание, проведено на 04.02.2022 г., управляващите заявиха, че тези промени ще бъдат „извадени“ от закона за бюджета и ще бъдат внесени като самостоятелни законопроекти.

Ето защо, на свиканото извънредно заседание днес, искаме да изложим становище за мястото на производството, с което да се гарантира държавната превенция на защита на имуществото на българските граждани.

Внушава се, че съдиите по вписванията са против реформите, дигитализацията и електронизацията на процеса по създаване на имотен регистър.

Категорично заявяваме, че това не е така:

Ние считаме, че дигитализацията е необходима и ще послужи като помощна информация при създаването на имотен регистър.

Липсата на имотен регистър не е заради нежеланието на съдиите по вписванията да участват в процеса, а е поради проблем в нормативната уредба.

Асоциацията е инициирала множество дискусии, кръгла маса, изготвени са множество становища и предложения във връзка с необходимите промени, за да стартира процеса по създаване на имотен регистър.

В тази връзка, Гражданският съвет излезе с Акт № 141/05.03.2021 г., подкрепен от 15 организации, да се преосмисли мястото на Имотния регистър и той да премине под юрисдикцията на районните съдилища, заедно със служителите на службите по вписванията.

Считаме, че не следва съдиите по вписванията да са извън съдебната система, защото вписването и издаването на удостоверения за тежести и преписи, представлява нотариално–охранително производство.

Съгласно приложимите по силата на ГПК правила за този вид производства, решаващия орган разглежда и решава делата според точния смисъл на закона, а при липса на такъв на основание началата на правото, обичая и морала (чл. 5 от ГПК), като преценява всички доказателства по вътрешно убеждение (чл. 12 от ГПК). Като част от съдебната система съдиите по вписванията имат гаранциите, че при осъществяване на дейността си, ще са независими и при решаването на всеки отделен казус ще се водят от закона и вътрешното си убеждение, тъй като, съгласно чл. 80, ал.1 т. 8 от ЗСВ, правомощието на председателя на съда е свързано единствено и само със създаването на обща организация за работата им, без да включва намеса по какъвто и да е начин по съществуването на произнасянията им.

Следва да се държи сметка и че дейността по вписването на определените в закона актове поражда правни последици, които имат голямо значение за цялото общество. Още през 50-те години на миналия век, законодателят е записал правните последици в Закона за собствеността в чл. 113, воден от съображения да въведе ред и правна сигурност в една важна сфера – недвижимите имоти и техният оборот. Държавата е отговорна за правната сигурност и трябва да създаде необходимите гаранции за всеки един гражданин, дали купувания от него имот вече не е продаден на друг, дали върху имота няма вещноправни или облигационно-правни тежести, дали не е предмет на съдебен спор. Такава гаранция е независимостта на съдията по вписванията при осъществяване на възложената му със императивни правни норми дейност, като част от съдебната система.

Всички класации относно защита правото на собственост по света регистрират непрестанните опити за кражба на имоти. Собствеността върху недвижими имоти представлява 90% от националното богатство на България, според проведени проучвания. Превръщането на това производство в

административно, ще премахне последната бариера пред имотната мафия. Охраната на тези отношения следва да бъде развита към още по-висока степен на гаранции. Поставените изисквания на Европейския съюз налагат утвърждаване и ускоряване на процесите в посока към сигурност и стабилност на гражданския оборот, свързан с недвижимите имоти. Следва да бъдат отчетени изменените степени, нива и видове на правонарушения в съвременното общество, налагащи нуждата от все по-голяма превантивна дейност на съдията по вписванията в рамките на съдебната система, извън контрола на изпълнителната власт.